

The World's Largest Open Access Agricultural & Applied Economics Digital Library

This document is discoverable and free to researchers across the globe due to the work of AgEcon Search.

Help ensure our sustainability.

Give to AgEcon Search

AgEcon Search

<http://ageconsearch.umn.edu>

aesearch@umn.edu

*Papers downloaded from **AgEcon Search** may be used for non-commercial purposes and personal study only. No other use, including posting to another Internet site, is permitted without permission from the copyright owner (not AgEcon Search), or as allowed under the provisions of Fair Use, U.S. Copyright Act, Title 17 U.S.C.*

No endorsement of AgEcon Search or its fundraising activities by the author(s) of the following work or their employer(s) is intended or implied.

A MÓDSZER MEGÍTÉLÉSE

Az értékelemzésről rövidebb-hosszabb tanfolyamokon tájékoztatják a műszaki és közgazdasági továbbképzésben részt vevő szakembereket. Több mint 10 iparágban beható kutatások folynak az alkalmazási lehetőségek kidolgozására. Aligha ártana tapasztalataikat a mezőgazdaságban is hasznosítanunk.

Annál is sürgetőbb ez az együttműködés, mert az ipari és a mezőgazdasági termelés egyre több szállal fonódik egymáshoz, tehát eljárási rendszereiknek is közeledniök kell a lehetőségek határára belül. S ha az ügy iránt az érdeklődést sikerül felkelteni — hiszen ennek a cikknek sem lehetett egyéb szándéka —, már egy lépéssel előbbre jutottunk.

Sárközy Péter dr.

OPERÁCIÓKUTATÁS ÉS SZÁMÍTÁS-TECHNIKA ALKALMAZÁSA A MEZŐGAZDASÁGBAN ÉS AZ ÉLELMISZER-IPARBAN

A Magyar Közgazdasági Társaság Matematikai-Közgazdasági és Mezőgazdasági Szakosztálya, a Neumann János Számítógéptudományi Társaság Operációkutatási Szakosztálya, valamint a Tudományos Ismeretterjesztő Társaság Budapesti Szervezetének Műszaki Matematikai Szakosztálya rendezett a fenti témakörben egész napos ankétot 1975. március 19-én a budapesti Kossuth Klubban.

A téma iránti érdeklődésre jellemző, hogy körülbelül száz főnyi hallgatóság sereglett össze az ország minden részéből.

A délelőtti folyamán öt előadás hangzott el. Az első előadást A mezőgazdasági vállalatok automatizált irányításának lehetőségei és perspektívái címmel Tóth József, a gödöllői Agrártudományi Egyetem tanára tartotta. Rámutatott, hogy Magyarországon, a mezőgazdaságban különösen a tervezés automatizálása terén értünk el eredményeket. Vázolta a gödöllői és a debreceni Agrártudományi Egyetemen folyó munkát, ahol főleg a termelési szerkezet és a termelési források egyidejű optimalizálása és a modellszerkesztés

automatizálása állt az érdeklődés előterében.

Programozási modellek az élelmiszer-gazdaság V. ötéves tervére címmel hangzott el Váginé Jónás Anna és Vágó József (Országos Tervhivatal) előadása. Az előadók ismertették a mezőgazdasági tervezéssel kapcsolatban a Tervgazdasági Intézetben folyó munkát, az alkalmazott modelleket. Érdeklődést keltettek a területi elhelyezéssel kapcsolatos modellezések. Felvetődött a mezőgazdasági-vállalati játékmodellek szükségessége. Ilyen kísérletek az iparban már folynak.

Mészáros Sándor (MÉM Statisztikai és Gazdaságelemző Központ) Egy dinamikus lineáris programozási modell felhasználása a hosszú távú tervezésben címmel tartott előadást.

A Mezőgazdasági üzemek középtávú fejlesztésének lineáris programozási modellje címmel hangzott el Megyeri Ferenc (MÉM Statisztikai és Gazdaságelemző Központ) előadása. Az e témában folyó kutatások fő célkitűzéseivel és az alkalmazás stádiumában levő eredményeivel a Gazdálkodás olvasói rövidesen találkozhatnak a folyóirat hasábjain, ugyanúgy mint a délelőtti utolsó előadás témájával, a Dinamikus lineáris programozás gyakorlati alkalmazásának néhány tapasztalata c. előadás anyagával, melyet Varga Gyula (Agrárgazdasági Kutató Intézet) fejtett ki.

A délutáni első előadást Szimulációs modellek alkalmazása a mezőgazdaságban címmel *Csáki Csaba* (Közgazdaságtudományi Egyetem) tartotta. Megállapította, hogy e módszerek — ha nem is veszik fel a versenyt az analitikus módszerekkel — rohamosan terjednek. Előnyük, hogy bár nem vezetnek optimális megoldáshoz, számítógépigényük kisebb, és olyan problémák megoldására is alkalmazhatók, ahol az analitikus módszerek már nem használhatók.

Nem lineáris és integer programozás a mezőgazdaságban címmel *Felleg László* (gödöllői Agrártudományi Egyetem) tartott előadást. Ismertette egy gyakorlati célra készített komplex vállalati modell vegyes egész értékű feladatként történt megoldásának eredményét. Egy nem lineáris vegyes egész értékű feladatot több paraméteres programozással oldottak meg.

Termékösszetétel programozása az élelmiszeriparban címmel *Kovács Géza* és *Toldi Miklós* (Élelmiszeripari Gazdaságkutató Intézet) az élelmiszeriparban folyó modellalkotásról adott számot.

Végül A mezőgazdasági adatbank kialakításának tapasztalatairól *Kelemen Anna* (MÉM Statisztikai és Gazdaságelemző Központ) adott tájékoztatást, ismertette az adatbank szervezésének módszerét és az azzal kapcsolatos problémákat, tapasztalatokat.

Összegezve az elhangzottakat, megállapíthatjuk, hogy a mezőgazdaságban és az élelmiszeriparban a matematikai tervezési módszerek tekintetében jelentősen előreléptünk. Történt előre-

haladás a gyakorlati alkalmazásban is, azonban e téren még távolról sem megnyugató a helyzet.

A tervezés automatizálásának teljes megoldása ma már igen közel van. A korszerű tervezési módszerek gyakorlati alkalmazásra készek, meg kellene gyorsítani a széles körű alkalmazás folyamatát. Nagyon le vagyunk maradva a technikai feltételek és a kádrlétszám tekintetében. Mint az első előadásban hallottuk, a Csehszlovák Szocialista Köztársaságban, csak a szlovákiai területen, 13 számítóközpont — kb. 2000 emberrel — kizárólag az élelmiszer-gazdaság számára dolgozik. Hasonló a helyzet a csehországi területen, de a Német Demokratikus Köztársaságban is, és valamennyi szocialista országban az automatizált irányítási rendszer kidolgozására és gyakorlati megvalósítására törekednek.

Lemaradásunk nem meglepő, különösen azok előtt nem, akik az anketon részt vettek és meggyőződhetek arról, hogy milyen eredményeket értünk el a kevés számú, területileg szétszórta elhelyezkedő, a technikai ellátottság hiányával küzdő kutatóval is. Annak pedig, hogy az automatizált irányítás komplex rendszerét megoldjuk (könyvelés, információfeldolgozás, tervezés, operatív irányítás,) alapvető feltétele a számítógép és a szükséges kádrlétszám biztosítása. Néhány kutató lelkesedése ennek hiányát egyre kevésbé pótolhatja. A feltételek bővítése nélkül lemaradásunk elkerülhetetlen lesz.

Karlík Erzsébet